

Érkezett: 2006 JÚN 23.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

KÉPVISELŐI ÖNÁLLÓ INDÍTVÁNY

ÚJ VÁLTOZAT H/298 HELYETT

.../2006. (...) OGY határozat

a Nemzeti Fejlesztési Kabinet és a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos országgyűlési ellenőrzését végző bizottság létrehozásáról

1. Az Országgyűlés a Házszabály 34. § (1) bekezdése és 35. §-a alapján, a végrehajtó hatalomnak a törvényhozó hatalom általi ellenőrzése alkotmányos követelményének érvényesítése érdekében, a Nemzeti Fejlesztési Kabinet és a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos országgyűlési ellenőrzése biztosítására eseti bizottságot hoz létre, amelynek neve: Nemzeti Fejlesztési Kabinet és a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos országgyűlési ellenőrzését végző bizottság (a továbbiakban: Bizottság).

2. A Bizottság feladata: a korábban a minisztériumokban ellátott fejlesztési és beruházási feladatok ellátásával, továbbá az európai uniós támogatások elosztásával politikai szinten foglalkozó Nemzeti Fejlesztési Kabinet, valamint a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos tevékenysége országgyűlési ellenőrzésének biztosítása.

3. A Bizottság 10 tagból áll, tagjai országgyűlési képviselők. A tagokra a képviselőcsoportok vezetői tesznek ajánlást az alábbiak szerint:

Fidesz - Magyar Polgári Szövetség	3
MSZP	4
KDNP	1
SZDSZ	1
MDF	1

4. A bizottság elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztására a képviselőcsoportok vezetőinek javaslata alapján a Házbizottság terjeszt elő javaslatot az Országgyűlésnek, amelyről az vita nélkül határoz. A bizottság elnökére az ellenzéki, alelnökére a kormánypárti képviselőcsoportok a bizottsági tagságra jelöltek köréből terjesztenek elő javaslatot.

5. A Bizottság tagjai munkájukért díjazásban nem részesülnek.

6. A Bizottság ügyrendjét a Házszabály vonatkozó rendelkezései alapján maga állapítja meg.

7. A Bizottság működésének költségei az Országgyűlés költségvetéséből kerülnek biztosításra.

8. A Bizottság megbízatása a Nemzeti Fejlesztési Kabinet működésének befejezéséig, illetve a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztosi tisztség fenntartásáig tart.

9. E határozat a kihirdetése napján lép hatályba.

Indokolás

A 2006 évi választások után újjáalakuló Gyurcsány-kormány bemutatásakor, a kijelölt miniszterelnök-jelölt a miniszter-jelöltekkel együtt mutatta be az ún. Nemzeti Fejlesztési Kabinet vezetőjét is, akinek kezében igen erős hatalom összpontosul a jövőben. A Kormány határozatában június 15-én rendelkezett a kormánybiztos kinevezéséről, és feladatairól [1062/2006. (VI. 15.) Korm. határozat], illetve rendelettel a Nemzeti Fejlesztési Hivatal helyett Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget állított fel [130/2006. (VI. 15) Korm.rendelet]. Noha az Ügynökség élén elnök áll és a rendelet szerint a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter irányítása alatt működő központi hivatalról van szó [3. § (1)], a kormányhatározat az Ügynökség elnöke tevékenységének irányítását már a kormánybiztoshoz rendeli [2. h) pont].

A kormányzati szervezetrendszer átalakítása során létrehozott új kormány szerv, a Nemzeti Fejlesztési Kabinet a magyar parlamentáris hagyományoktól teljesen idegen intézmény, melynek egyelőre még a közjogi státusza sem kellően tisztázott, csak annyiban, hogy a miniszteriális struktúrában kívül, ám mégis a végrehajtó hatalom részeként jön majd létre.

A korábbi tárca nélküli miniszteri pozíció helyett az új struktúrában kormánybiztos felel a fejlesztéspolitikáért és az uniós pénzek elosztásáért. Mindamelllett, hogy pontos hatásköre, a fejlesztéspolitikával foglalkozó egyéb szervekhez való jogi, igazgatási viszonya nem kellően tisztázott, önálló országgyűlési ellenőrzés alatt sem áll, csak közvetve a kormányon, illetve a miniszterelnökön keresztül ellenőrizhető.

Úgy tűnik, hogy a létrejövő új kormányzati struktúrában, a jövőben a miniszterek szinte kizárólag jogalkotási tevékenységet végeznek, míg a valódi döntések egy másik szinten születnek majd. Ennek az állammodellnek a felépítésével és működtetésével Gyurcsány Ferenc a rendszerváltoztatás óta nem látott, példátlan hatalomkoncentrációt valósít meg, hiszen valamennyi intézménynek a miniszterelnök lesz a vezetője.

Ez a közjogi megoldás azonban a legkevésbé sem egyeztethető össze a magyar parlamentáris hagyományokkal, sőt a jelenlegi alkotmányos kereteket is szétfeszíti, hiszen gyakorlatilag egy fél-prezidenciális rendszer alapjait rakja le. A Magyar Köztársaság Alkotmánya ugyanakkor – immáron 16 éve – a parlamentáris demokráciát deklarálja.

A Nemzeti Fejlesztési Kabinet, illetve más, a Magyar Köztársaság alkotmányos berendezkedésétől idegen szervezetek létrehozásával viszont alapvetően sérül az alkotmányosság, az Alkotmány egyik alappillérenek, a hatalommegosztásnak az elve.

A rendszerváltoztatáskor létrejött, ma hatályos Alkotmány ugyanis a hatalmi ágak elválasztása elvét, a jogállamiság alkotóelemének tekinti. Abból az értelmezési helyzetből indul ki, ahogy ez a szétválasztás a mai parlamentáris rendszerekben érvényesül, s ahogy azt az Alkotmány is tükrözi. A törvényhozó és a végrehajtó hatalom „elválasztása” ma

lényegében a hatáskörök, megosztását jelenti a parlament és a kormány között, amelyek azonban politikailag összefonódtak.

A hatalommegosztásról való hagyományos gondolkodás középpontjában a hatalmak törvényhozás, végrehajtás, igazságszolgáltatás szerinti megkülönböztetése áll. A törvényhozás jogköre és néhány privilégiuma a legfelsőbb képviseleti szervet a hatalmi ágak egyensúlya mellett is első helyre sorolja. Azonban a politikai akaratképzésnek a hatályos Alkotmány által létrehozott parlamentáris szerkezetében a törvényhozó és a végrehajtó hatalom elválasztása a hatalommegosztás elméletének klasszikus formájához képest szükségképpen mindig részleges és viszonylagos. A parlamenti többséget alkotó pártok alakítanak kormányt, a Parlament többnyire a kormány törvényjavaslatait szavazza meg, a kormány és hivatalai – a végrehajtó hatalom – a törvények kezdeményezése és végrehajtása során hatalmi túlsúlyra tehetnek szert.

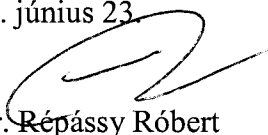
Alkotmányjogi értelemben tehát a hatalommegosztás alkotmányos elve azt a követelményt fejezi ki, hogy a hatalom ne összpontosuljon egyetlen személy, egyetlen testület kezében; a hatalommal való visszaélés megakadályozása érdekében a hatalmat meg kell osztani. Lényeges eleme a hatalmi ágak közötti kölcsönös függőség, ellenőrzés, amelyek ellensúlyként és fékként működhetnek a mechanizmusban.

Márpedig miután Gyurcsány Ferenc egy „látványkormány” felállítása mellett, a minisztériumok jogainak megnyirbálásával és többek között a Nemzeti Fejlesztési Kabinet, mint képződményszerű intézmény létrehozásával, valamint a kizárólag neki felelősséggel tartozó fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztosi pozíció felállításával egy árnyékállam kiépítését is elkezdte. A hatalommegosztás alkotmányos elvének – ennek révén a törvényhozó hatalom végrehajtó hatalom feletti ellenőrzési jogkörének – érvényre juttatása érdekében alkotmányos követelmény, hogy az Országgyűlés megfelelő ellenőrzést gyakoroljon a Nemzeti Fejlesztési Kabinet, valamint a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos munkája felett.

Az Országgyűlésnek meg kell tehát találnia a módját, hogy minden lehetséges jogi eszközzel érvényesítse az Alkotmányban rögzített, a végrehajtó hatalom feletti ellenőrzési jogát, azaz a valódi döntéseket meghozó testületek, ezek vezető tisztségviselői tartozzanak felelősséggel a parlamentnek.

Az országgyűlési határozattal létrehozni javasolt eseti bizottság a szükséges minimuma annak, hogy a törvényhozás ellenőrizze az új kormányzati funkciókat. A kormányzati struktúra és a kormányzati döntések átláthatósága ugyanis megköveteli, hogy Nemzeti Fejlesztési Kabinet és a fejlesztéspolitikai kormánybiztos közvetlenül, egy eseti bizottság létrehozása révén kerüljön folyamatos, szakszerű és hatékony parlamenti ellenőrzés alá.

Budapest, 2006. június 23.

Dr. Répássy Róbert
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Rubovszky György
Kereszténydemokrata Néppárt

Szíjjártó Péter
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Nógrádi Zoltán
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Dr. Szili Katalin,
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés Házszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY. határozat 87. §-a, illetve 103. §-ának (1) bekezdése alapján, „**a Nemzeti Fejlesztési Kabinet és a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos országgyűlési ellenőrzését végző bizottság létrehozásáról**” - a H/298. számú indítvány új változataként - a következő határozati javaslatot kívánjuk benyújtani.

A Házszabály 99. § (1) bekezdése alapján javaslatot teszünk a törvényjavaslat **sürgős tárgyalására.**

I n d o k o l á s

A költségvetési hiány drámai mértékű növekedésének megállítása és lefaragása, illetve ennek érdekében az állami kiadások csökkentése, valamint az állami szervezetrendszer, a kormányzati szféra szereplői teljes átláthatóságának, ellenőrzésének megteremtése halasztást nem tűrő feladatok. A törvényjavaslat mihamarabbi megtárgyalása és elfogadása ezt a célt szolgálja.

A Házszabály 92. § (3) bekezdése alapján szükséges legalább 50 képviselő támogató aláírását mellékelten csatoljuk.

Budapest, 2006. június 23.

Dr. Répássy Róbert
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Rubovszky György
Kereszténydemokrata Néppárt

Szíjjártó Péter
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Nógrádi Zoltán
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség